

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

14. juni 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 366 (Alm. del) af 24. juni 2016

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvor meget det samlede afskrivningsgrundlag kan øges for små og mellemstore virksomheder (virksomheder med mellem 5 og 250 ansatte) ved en årlig varig lempelse på henholdsvis 500 mio. kr., 1 mia. kr. og 1,5 mia. kr. af de nuværende afskrivningsregler for små og mellemstore virksomheder? Ministeren bedes i tabelform oplyse det samlede afskrivningsgrundlag ved en målretning af lempelserne mod små og mellemstore virksomheders investeringer i henholdsvis forskning og udvikling, investeringer i IT-udstyr, investeringer i maskiner og investeringer i IT-udstyr og maskiner.

Svar

Det skal indledningsvist bemærkes, at der som udgangspunkt er størst sikkerhed for realisering af positive strukturvirkninger gennem skattelempelser for virksomhederne ved forbedring af de generelle rammevilkår. I forhold til selskabsskatten kan sådanne generelle forbedringer af rammevilkårene fx bestå i en nedsættelse af selskabsskattesatsen eller ved indførelse af et generelt fradrag for normalforrentningen af egenkapital, som foreslået med *Et stærkere Danmark – Vækst 2016*.

Den nuværende indretning af selskabsskatte reglerne er overordnet set neutral i forhold til virksomhedernes størrelse. Dvs. der sondres som hovedregel ikke mellem små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og større virksomheder. Differentiering af afskrivningsreglerne betinget på virksomhedsstørrelse er i praksis vanskeligt at afgrænse og kan indebære såkaldte "tærskleffekter". Det vil eksempelvis sige, at en given virksomhed undlader at øge omfanget af virksomhedens aktiviteter alene fordi et skattesubsidie mistes herved eller ændrer sin virksomhedsstruktur af skattemæssige hensyn. Det må forventes, at være forbundet med et samfundsøkonomisk tab.¹

Det bør yderligere bemærkes, at de skattemæssige afskrivninger som udgangspunkt principielt bør svare til de økonomiske afskrivninger. Det

¹ Når skatteincitamenter forvrider virksomhedernes investeringsbeslutninger, eksempelvis i forbindelse med udvidelse af selskabet, hæmmes samfundets samlede produktivitet. "Tærskleffekterne" betyder, at små virksomheder afholder sig fra, at foretage profitable investeringer, fordi skattefordelen ved at forblive en lille virksomhed overstiger afkastet på at udvide forretningen. På den måde forhindres kapitalen i samfundet i at blive udnyttet, hvor afkastet er størst. Problematikken er eksempelvis beskrevet i Fiscal Monitor – Achieving more with less, IMF (April 2017), hvor der skønnes over produktivitetsevinsten ved at fjerne størrelsesrelaterede skatteincitamenter.

indebærer, at fradraget i skatten i et givet år svarer til nedslidningen af investeringsaktivet. Såfremt der differentieres på tværs af forskellige aktiver, således at visse aktiver skattemæssigt afskrives hurtigere end den økonomiske levetid tilsiger, da vil de marginale investeringer i disse aktiver (dvs. investeringerne med det laveste afkast) have et relativt lavt samfundsøkonomisk afkast. Dvs. der investeres mere end det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

Der kan dog være forhold, som taler for en relativ begunstiggelse af visse typer investeringer. Herunder kan investeringer i F&U være forbundet med såkaldte positive eksternaliteter. Det betyder, at også andre virksomheder end den, som foretager en given investering, kan have gevinster heraf. Hvis den enkelte virksomhed ikke tager højde for gevinsten for de andre virksomheder, vil det samlede investeringsniveau for F&U være for lavt set fra et samfundsøkonomisk synspunkt. Dette er bl.a. baggrunden for, at omkostninger til F&U-aktiviteter kan straks afskrives i det nuværende selskabsskattesystem. Det gælder generelt og altså uafhængigt af virksomhedernes størrelse.

Såfremt der – set fra et samfundsøkonomisk synspunkt – skal være en begrundelse for at differentiere et investeringssubsidie på tværs af virksomhedsstørrelse kræver det som udgangspunkt, at der systematisk er forskel på størrelsen af en eventuel positiv eksternalitet mellem SMV'er og større virksomheder.

Dertil kommer, at en eventuel samfundsøkonomisk gevinst af differentiering på tværs af virksomhedsstørrelse skal være større end eventuelle negative effekter som følge af tærskleffekter, *jf. ovenfor*. Hertil kommer de omkostninger, der vil være forbundet med at forøge kompleksiteten af skattesystemet.

I praksis er indretningen af fx afskrivningsreglerne i selskabsbeskatningen således en afvejning mellem at afskrivningerne lægger sig så tæt op af den økonomiske levetid som muligt (det tilsiger principielt, at der fastsættes individuelle afskrivningssatser for alle investeringer) og at systemet er så simpelt som muligt. Det er baggrunden for grupperingen af aktiver i afskrivningskategorier med de gældende regler.

Der findes således i dag en række forskellige afskrivningskategorier i afskrivningsloven, *jf. tabel 1*. Der forefindes ikke noget umiddelbart tilgængeligt datagrundlag, der muliggør en opgørelse dels af det strukturelle investeringsniveau indenfor samtlige afskrivningskategorier, dels andelen heraf der kan tilskrives SMV'er. En sådan kortlægning vil udgøre et særdeles omfattende arbejde.

Det skal således understreges, at beregningerne nedenfor er foretaget på baggrund af det *umiddelbart tilgængelige datagrundlag* og at der *alene er set på hovedkategorier*.

Såfremt der måtte være alternative mere præcise kilder eller der måtte blive foretaget en nærmere afdækning af investeringsomfanget indenfor de enkelte investeringskategorier kan grundlaget for beregningerne ændre sig væsentligt. Det kan konkret betyde, at de i tabellen angivne *kvantitative virkninger* tilsvarende vil

kunne ændre sig væsentligt. De ovenfor beskrevne *kvalitative virkninger* er dog uafhængige heraf.

Tabel 1

Afskrivningssatser mv. i afskrivningsloven

Maks. årlig afskrivning for driftsmidler og skibe, jf. også satserne til §§ 5 B og 5 C (§ 5, stk. 1, jf. stk. 3 og § 5 D, stk. 1, jf. stk. 5)	25 pct.
Maks. årlig afskrivning for udlejningsaktiver (§ 5, stk. 4 og § 5 D, stk. 6)	
- anskaffelsesår	0 pct.
- året efter anskaffelsesåret	50 pct.
- følgende år	25 pct.
Maks. årlig afskrivning for visse skibe med bruttotonnage på 20 tons eller derover (§ 5 B)	
- af afskrivningsberettiget saldværdi	12 pct.
- 1. år for visse nybyggede skibe udenfor tonnageskatteordningen	20 pct.
Maks. årlig afskrivning for skibe med bruttotonnage på 20 tons eller derover, der ikke er omfattet af § 5 B, luftfartøjer og rullende jernbanemateriel, boreboringer, produktionsplatforme og andre anlæg til forundersøgelser, efterforskning, indvinding og raffinering af olie og gas, faste anlæg til fremstilling af varme og el med en kapacitet over 1 MW og anlæg til indvinding af vand i almene vandforsyningsanlæg. (§ 5 C, stk. 1, jf. stk. 4)	15 pct.
Maks. årlig afskrivning for visse infrastrukturanlæg, dvs. anlæg til transport, lagring og distribution mv. af el, vand, varme, olie, gas og spildevand, anlæg til transmission af radio-, tv- og telekommunikation og fast jernbanemateriel. (§ 5 C, stk. 2, jf. stk. 4)	7 pct.
Afskrivningsgrundlag ved anskaffelse af nye driftsmidler (bortset fra personbiler og skibe), der er afskrivningsberettigede efter § 5, og som er anskaffet i perioden 30. maj 2012-31. december 2013 (§ 5 D)	115 pct.
Maks. årlig afskrivning for store vindmøller, hvor der er valgt afskrivningsgrundlag på 115 pct. (§ 10 i lov nr. 1394 af 23/12/2012)	15 pct.
Procentandel af fortjeneste og tab på driftsmidler og skibe ved ophør, og genvundne afskrivninger på bygninger, installationer og vedr. genopførelse for forsikrings- og erstatningssummer på bygninger og installationer, der medregnes til den skattepligtige indkomst for personer (§ 9, stk. 4, § 21, stk. 6 og § 24, stk. 5)	100 pct.
Maks. årlig afskrivning for delvis erhvervsmæssigt benyttede driftsmidler omfattet af § 5, stk. 1, jf. ovenfor. (§ 11, stk. 2)	25 pct.
Maks. årlig afskrivning for delvis erhvervsmæssigt benyttede driftsmidler og skibe omfattet af § 5 C, stk. 1, jf. ovenfor. (§ 11, stk. 2)	15 pct.
Maks. årlig afskrivning for delvis erhvervsmæssigt benyttede infrastrukturanlæg omfattet af § 5 C, stk. 2, jf. ovenfor. (§ 11, stk. 2)	7 pct.
Maks. årlig afskrivning for bygninger og installationer (§ 17, stk. 1)	4 pct.
Tillægssats for bygninger og installationer med levetid under 25 år (§ 17, stk. 2)	3 pct.
Maks. straksafskrivning for udgifter til ombygning og forbedring af bygninger, når de udgør denne andel eller en mindre andel af afskrivningsgrundlaget end (§ 18, stk. 2)	5 pct.
Årligt tillæg til genvundne afskrivninger, hvis genopførelse af skadelidte bygninger ikke foretages indenfor fristen. (§ 24, stk. 11)	5 pct.
Maks. årlig afskrivning for anskaffelse og forbedring af visse bygninger, der er opført på lejet grund. (§ 25, stk. 1)	4 pct.
Maks. årlig afskrivning for drænings- og markvandingsanlæg (§ 27, stk. 1)	20 pct.
Forskudsafskrivning for driftsmidler og skibe (§ 31, stk. 2). For driftsmidler ved bindende aftaler til og med 3. oktober 2000, jf. § 28, stk. 2)	
- maks. årlig afskrivning	15 pct.
- maks. forskudsafskrivning i alt	30 pct.
Maks. årlig afskrivning af udgifter til ombygning, forbedring eller indretning af lejede lokaler til andet formål end beboelse (§ 39, stk. 1)	20 pct.
Maks. årlig afskrivning for goodwill og visse immaterielle aktiver (§ 40, stk. 1, 2 og 3)	1/7 årligt
Min. andel af lønudgifter for straksfradrag i indkomståret (§ 40, stk. 3)	5 pct.
Maks. årlig afskrivning for visse kvoter (§ 40 B, stk. 1)	1/7 årligt
Procentsats ved beregning af tidligere betalt skat af betalingsrettigheder, mælkekvoter og leveringsrettigheder for sukkerroer, der anses for indbetalt a conto skat, hvis landbrugsejendom sælges med tab (§ 40 C, stk. 8)	25 pct.
Maks. årlig afskrivning af afholdte udgifter til ombygning og forbedring af værelser i landbrugsejendomme til udlejning til turister, samt af udgifter afholdt af forpagter (§ 42, stk. 1)	20 pct.
Maks. årlig afskrivning af afgifter til tilslutning til anlæg, herunder forurenings- og støjbekæmpelse (§ 43, stk. 1)	20 pct.
Maks. årlig afskrivning af udgifter afholdt til kunstnerisk udsmykning (§ 44 A)	4 pct.
Straksfradrag for ikke fradragne udgifter til ombygning og forbedring af afskrivningsberettigede bygninger afholdt i 1998 eller tidligere i det omfang årets udgift ikke overstiger denne andel af beregningsgrundlaget (§ 58 A)	5 pct.
Maks. årlig afskrivning for goodwill og immaterielle aktiver erhvervet før 1.1. 1998 (§ 60)	10 pct.

Af *tabel 2* fremgår en oversigt over faste bruttoinvesteringer som andel af BNP siden 2003 samt et gennemsnit over perioden, herunder på underkategorier. Opgørelsen anvendes til at fastlægge det strukturelle investeringsniveau for de enkelte kategorier og dermed tilgangen til den relevante afskrivningssaldo.

Tabel 2**Faste bruttoinvesteringer**

(Andel af BNP)	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Gns.
Faste bruttoinvesteringer i alt	20,7	20,8	21,1	23,5	23,7	23,0	19,9	18,3	18,3	19,0	18,9	19,1	19,0	20,4
heraf ICT udstyr, andre maskiner og inventar samt våbensystemer i alt	4,9	4,9	4,6	5,3	5,4	4,8	3,8	3,3	3,4	4,0	3,9	3,7	3,7	4,3
heraf hardware i alt	1,6	1,6	1,5	1,8	1,8	1,6	1,3	1,1	1,1	1,3	1,3	1,2	1,2	1,4
SMV-andel	0,7	0,8	0,7	0,8	0,8	0,7	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5	0,5	0,6
heraf øvrige	2,7	2,8	2,6	3,0	3,0	2,7	2,0	1,7	1,7	2,1	2,1	1,9	1,9	2,3
SMV-andel	1,5	1,5	1,4	1,6	1,6	1,5	1,1	0,9	0,9	1,1	1,1	1,0	1,0	1,3
heraf intellektuelle rettigheder i alt	3,7	3,8	3,9	4,0	4,0	4,6	4,9	5,1	4,9	4,9	4,8	4,9	5,0	4,5
heraf software i alt	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,8	1,9	2,0	1,9	1,9	1,8	1,8	1,9	1,7
SMV-andel	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
heraf privat F&U i alt	1,4	1,5	1,5	1,6	1,5	1,8	1,9	2,0	1,8	1,9	1,8	1,9	1,9	1,7
SMV-andel	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
heraf andet ¹⁾	12,1	12,1	12,6	14,1	14,2	13,6	11,2	9,8	10,0	10,1	10,1	10,5	10,4	11,6

Anm.: Den tidligere nationalregnskabsstatistik (NAT04Z) er benyttet til at fastlægge, hvor stor en andel af informations- og kommunikationsudstyr (ICT udstyr), andre maskiner samt våbensystemer, der består af hardware samt hvor stor en andel af intellektuelle rettigheder, der består af investeringer i software. Endvidere er forskningsstatistikken og firmastatistikken (FORSK01, FORSK02 og GF3) benyttet til at fastlægge hvor stor en andel af investeringer i forskning og udvikling, der vedrører SMV'er. ¹⁾ boliger, andre bygninger, anlæg, transportmidler og stambesætninger.

Kilde: Danmarks Statistik, Nationalregnskabet.

Investeringer i erhvervsaktiver vedrører overvejende kategorierne informations- og kommunikationsudstyr (ICT udstyr), andre maskiner og inventar samt våbensystemer, intellektuelle rettigheder, andre bygninger, anlæg og en andel af transportmidler. Nedenfor fokuseres på den private sektors investeringer i maskiner, software, hardware samt forskning og udvikling i forskellige kombinationer.

Det skal understreges, at det ikke umiddelbart er muligt at foretage en yderligere dekomponering af nationalregnskabsaggregaterne i *tabel 2*. Der har således været behov for, at supplere med en række yderligere oplysninger fra tidligere nationalregnskabsopgørelser, firmastatistikken og forskningsstatistikken. Det er sket med henblik på skønmæssigt at opgøre investeringsniveauet indenfor de ønskede afskrivningskategorier og introducerer et yderligere usikkerhedsmoment i opgørelsen.

I forbindelse med beregningerne nedenfor er det lagt til grund, at grænsen for investeringssubsidiet går ved 100 ansatte. Dvs. SMV'er er kendetegnet ved, at have 100 eller færre ansatte.

Det skal alene ses i lyset af, at visse af de anvendte statistiske kilder indeholder en sådan afgrænsning. Der kan anvendes alternative afgrænsninger. Herunder fx EU's SMV definition, hvor virksomheder klassificeres som små eller mellemstore, hvis antallet af ansatte er under 250 og omsætningen højst 50 mio. euro, eller hvis den samlede balance er under 43 mio. euro.

Såfremt andelen af investeringer der (indenfor en given kategori) kvalificerer til bonusfradraget øges, vil det overvejende betyde, at satsen for bonusfradraget vil skulle reduceres, for at mindreprovenuet kan fastholdes indenfor en given råderumsvirkning. Med andre ord vil en udvidelse af SMV-afgrænsningen indebære en reduktion af satsen for bonusfradraget, mens øvrige virkninger beregningsteknisk vil være uændret.

I forlængelse heraf skal det understreges, at det samfundsøkonomiske tab forbundet med investeringssubsidiet generelt vil vokse, jo mere subsidiet koncentrerer på enkelte investeringskategorier (dvs. jo højere bonusfradraget bliver).

Af *tabel 3* nedenfor fremgår at bonusfradragets størrelse er afhængigt af, hvor stor en andel af SMV'ernes investeringer, der er omfattet heraf. Jo større andel af investeringerne, der omfattes jo lavere vil bonusfradraget være og omvendt. Endvidere fremgår den skønnede virkning på henholdsvis strukturelt BNP, arbejdsudbud, investeringer og beskæftigelse.

Effekterne af initiativerne er angivet indenfor et interval:

- Den nedre del af intervallet angiver effekten, såfremt eventuelle adfærdsvirkninger ikke er forbundet med en forbedring af de offentlige finanser.
- Den øvre grænse i intervallet angiver de skønnede konsekvenser, såfremt initiativerne påvirker økonomien svarende til en nedsættelse af den formelle selskabsskattesats. Den øvre grænse må forventes at udgøre en *overvurdering* af effekterne i relation til investeringskategorier, der ikke er forbundet med positive eksterne effekter, mens det er mere uklart i forhold til investeringer i F&U.

Tabel 3**Forhøjelse af afskrivningsgrundlag for SMV'er ved forskellige råderumsvirkninger**

Varig råderumsvirkning (mia. kr., 2017-niveau)	0,5	1,0	1,5
Forskning- og udvikling, hardware, software og maskiner (bonusfradrag i pct.)	6 - 6	12 - 13	18 - 19
Strukturelt BNP i privat sektor (mia. kr., 2017-niveau)	0 - ¾	0 - 1¼	0 - 2½
Arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	0 - 100	0 - 200	0 - 300
Investeringer (pct.)	0 - 0,1	0 - 0,3	0 - 0,4
Beskæftigelse (fuldtidspersoner)	0 - 100	0 - 200	0 - 300
Forskning- og udvikling (bonusfradrag i pct.)	39 - 52	78 - 105	118 - 157
Strukturelt BNP i privat sektor (mia. kr., 2017-niveau)	0 - ¾	0 - 1¼	0 - 2½
Arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	0 - 100	0 - 200	0 - 300
Investeringer (pct.)	0 - 0,1	0 - 0,3	0 - 0,4
Beskæftigelse (fuldtidspersoner)	0 - 100	0 - 200	0 - 300
Hardware og software (bonusfradrag i pct.)	12 - 13	25 - 26	37 - 40
Strukturelt BNP i privat sektor (mia. kr., 2017-niveau)	0 - ¾	0 - 1¼	0 - 2½
Arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	0 - 100	0 - 200	0 - 300
Investeringer (pct.)	0 - 0,1	0 - 0,3	0 - 0,4
Beskæftigelse (fuldtidspersoner)	0 - 100	0 - 200	0 - 300
Maskiner mv. (bonusfradrag i pct.)	17 - 18	33 - 36	50 - 54
Strukturelt BNP i privat sektor (mia. kr., 2017-niveau)	0 - ¾	0 - 1¼	0 - 2½
Arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	0 - 100	0 - 200	0 - 300
Investeringer (pct.)	0 - 0,1	0 - 0,3	0 - 0,4
Beskæftigelse (fuldtidspersoner)	0 - 100	0 - 200	0 - 300
Hardware, software og maskiner (bonusfradrag i pct.)	7 - 8	14 - 15	21 - 23
Strukturelt BNP i privat sektor (mia. kr., 2017-niveau)	0 - ¾	0 - 1¼	0 - 2½
Arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	0 - 100	0 - 200	0 - 300
Investeringer (pct.)	0 - 0,1	0 - 0,3	0 - 0,4
Beskæftigelse (fuldtidspersoner)	0 - 100	0 - 200	0 - 300

Anm.: Ved beregningerne er det lagt til grund, at justeringen af afskrivningsgrundlaget har karakter af et overparitetsfradrag. Beregningsteknisk er det konstrueret således, at afskrivningsgrundlaget forhøjes indtil det svarer til et mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd på den ønskede råderumsvirkning. Arbejdsudbud og beskæftigelse er opgjort i initiale fuldtidspersoner.

Kilde: Danmarks Statistik, Skatteministeriet og egne beregninger.

Det skal bemærkes, at beskæftigelsen på sigt er bestemt af arbejdsudbuddet og strukturerne på arbejdsmarkedet. Eventuelle ændringer i arbejdsudbuddet forventes således at afspejle sig fuldt ud i beskæftigelsen på sigt.

Yderligere bemærkes, at der ikke foreligger et empirisk grundlag for at skønne, at eksempelvis BNP-virkningen er forskellig på tværs af investeringskategorierne.

Endelig skal det bemærkes, at dansk nationalindkomst som udgangspunkt må forventes at falde svarende til størrelsen af subsidiet, hvis der indføres særregler for bestemte investeringer såfremt skattesystemet i udgangspunktet i øvrigt er indrettet hensigtsmæssigt. Herunder i det konkrete tilfælde under forudsætning af, at der skal opkræves et givet provenu fra kildelandsbaserede skatter på normalafkastet af investeringer, at de berørte investeringer ikke er forbundet med positive eksternaliteter og/eller at skattebasen eksempelvis er særligt følsom overfor ændringer i beskatningen af den konkrete aktivitet.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister